

Wspólnotowy kodeks celny na zewnętrznych granicach Unii

Roman Zdybel

Próba oceny skuteczności stosowania rozporządzeń i dyrektyw implementowanego prawa do systemu wewnętrznego państwa (cz. 2/3)

Agencja celna reprezentująca importera spirytusu etylowego doskonale wie, iż samym wnioskiem o próbobranie nie może zakwestionować autentyczności dokumentów jego dostawcy, czyli Barskiego Kombinatoru Spirytusowego ani też wyprodukowanego przez niego cieczy.

W tym zakresie potrzebna jest opinia odpowiedniego laboratorium, niekoniecznie celnego, a fakt, że taką i to bezprzedmiotową opinię sporządza laboratorium izby celnej, bezsprzecznie dowodzi o zamykaniu w ten sposób drogi własnemu urzędowi celnemu/izbie celnej jako organowi II instancji uprawnionemu do wszczęcia i przeprowadzenia wobec agencji celnej zasadnego postępowania karno-skarbowego o wprowadzenie w błąd organów celnych, celem uniknięcia uiszczenia należnego wyliczonego podatku akcyzowego i cła. Na deklarowane płyny do spryskiwaczy nie pobiera zatem organ celny akcyzy, a także cła ze względu na zastosowanie preferencyjnej stawki 0 /choćby świadectwo pochodzenia dotyczy alkoholu etylowego skażonego a nie płynu/, tym samym zatwierdza wydaną przez laboratorium celne opinię, którą agencja załącza niezwłocznie do zgłoszenia celnego SAD.

Przecież Urząd Celny i Izba Celna w Przemyślu po takiej opinii, nie mając argumentów prawnych, same sobie nie będą wszczynać i prowadzić postępowania karno-skarbowego, która legalizuje wcześniejsze teledapatyczne stwierdzenie agencji celnej, że w cysternach zamiast alkoholu etylowego 95% jest tylko płyn do spryskiwania, o zaniżeniu przez agencję w dokumentach SAD należności celnych /podatku akcyzowe-

go i cła/. Racionalnym wydaje się zatem wszczęcie takiego postępowania, włącznie z karnym skutkiem, przeciwko kierownictwu obu organów celnych. Ponadto w analizowanej opinii w dalszej jej części istnieje kompletne pomieszanie pojęć zleceńodawcy badań - na wniosku jest agencja celna, a na opinii Urząd Celny w Przemyślu, gdzie ten ostatni winien sam sobie zapłacić za jej wykonanie. Kolejna kwestia budząca poważne wątpliwości to podpis złożony na tej opinii.

Zgodnie z zasadami kryminalistyki i prawem dowodowym opinię winien podpisać biegły przeprowadzający badania. Niestety brak jest takich podpisów na opinii nawet z upoważnienia dyrektora izby celnej, w strukturach których owe kontrowersyjne laboratorium funkcjonuje na opinii. Na opinii widnieją podpisy osób prowadzących sprawę i akceptującego badania młodszego kontrolera celnego lub kierownika referatu laboratorium celnego. Osoby te zgodnie z wymogami opinii dla celów dowodowych nie mają prawa podpisywania ani akceptowania dokumentu, prawo takie posiada wyłącznie funkcjonariusz celny, który faktycznie przeprowadza badania zakończone opinią, jako źródłem dowodowym posiadającym wiadomości specjalne niezbędne do obiektywnego dokonania badań.

Wzorem negatywnej praktyki w strukturach celnych w Przemyślu przyjęto konieczność obligatoryjnej zgody kierownika zmiany celników na wnioskowane próbobranie agencji celnej, co w kontekście przedstawionej praktyki jest wyłącznie przesłanką wiktymologiczną możliwej przestępczości zorganizowanej o

mafijnym podłożu, przecież nikt importera alkoholu etylowego 95% nie rozlicza czy wyprodukował z niego płyn do spryskiwania szyb samochodowych, czy też w nielegalnych rozlewniach, po usunięciu bitreksu, izopropylenu i dodaniu składników zapachowo-barwiących, dokonał jego dystrybucji, jako alkoholu spożywczego na hurtownie i sklepy. Alkohol etylowy to jedynie składnik płynu, a nie cały komponent, co wydaje się oczywistym nawet dla laika, a co dopiero dla specjalistycznych struktur celnych w Przemyślu. Zgodnie bowiem z postanowieniem art. 42 wspólnotowego kodeksu celnego i przepisami do niego wykonawczymi kierownik zmiany celnej może jedynie wyrazić zgodę na incydentalne próbobranie wnioskodawcy, importera lub reprezentującej agencji celnej, kiedy z uzasadnienia wniosku jasno wynika, iż zachodzą istotne rozbieżności w nazewnictwie lub ilości dostarczonego płynu /towaru/ albo brak jest wymaganej dokumentacji przywozowej. Z fakultatywnego przepisu, na własny użytek struktury celne uczyniły przepis obligatoryjny, narażając się na niekompetencje i zarzut obrazy prawa wspólnotowego na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej. Techniczne pobranie próbek odbywa się protokolarnie w obecności funkcjonariusza celnego, lecz z reguły bez udziału agenta celnego.

Na kanwie powyższego patologicznego stanu faktycznego rodzi się zasadnicze pytanie, czy istnieje przy pomocy tej samej metody badań i odczytników wbrew opinii laboratorium w Przemyślu potwierdzenie ponad wszelką wątpliwość ze skutkami środka dowodowego opinii, że importowany płyn to w istocie alkohol etylowy 95 %, a tym samym udowodnienia legalności całej uskutecznionej procedury w służbie celnej w Przemyślu oraz czy organy celne są zobowiązane do stosowa-

nia kodu taryfowego deklarowanego przez producenta względnie sugerowanego na wniosku o pobranie próbek przez agencję celną?

Na tak zadane pytanie i legalizujące procesy w służbie celnej należy udzielić na podstawie dowodów z dokumentów jako wiążących źródeł odpowiedzi negatywnej. Zauważyć tutaj należy dwa aspekty prawne, pierwszy rodzący bezpośrednio skutki implementowanego prawa wspólnotowego w prawie krajowym po podpisaniu przez Polskę traktatu akcesyjnego ze skutkami od dnia 1.05.2004 roku, a drugi dotychczas marginalizowany dotyczący skutecznego zabezpieczenia znacznych ładunków przed zamachami terrorystycznymi wprowadzonymi na unijny obszar celny. Przywołanie po stronie wsparcia decyzyjnego krajowych przepisów prawnych, w tym rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 stycznia 2006 roku po stronie kryteriów analizy laboratoryjnej, która kwalifikuje spirytus etylowy jako fakultatywny koncentrat niezamarzającego płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych, produkowanego na bazie alkoholu etylowego skoro w tym zakresie obowiązuje klasyfikacja taryfowa towarów ustalonych w oparciu o ogólne reguły interpretacji Nomenklatury Scalonej zawartej w tariffie Wspólnot Europejskich, a organy celne nie mają żadnej możliwości finalnego sprawdzenia co potwierdzają w opiniach laboratorium izby celnej, informacji na temat końcowego zastosowania powyższego towaru przez jego importera /odbiorcę/ na obszarze Wspólnoty.

Sam spirytus etylowy nawet po uznaniu go lakoniczną opinią laboratoryjną za płyn do spryskiwania szyb samochodowych, bez odpowiedniego przemysłowego przetwarzania, w tym w zmieszaniu z wodą zdemineralizowaną, z zapachem, lemono, barwnikiem niebieskim, glikolem monoetylenowym, metanolem, izopropanolem, pochodnej sylikonu o działaniu przeciwwoszeniowym oraz substancje antykorozji stalowych puszek aerozolowych, jest tylko i wyłącznie w sferze technologicznej surowcem do produkcji płynów i odmrażaczy, a nie gotowym produktem finalnym mogącym być przedmiotem dystrybucji hurtowej i detalicznej.

Uskuteczniany w mobbingu autorytaryzm przełożonych w służbie celnej nad podwładnymi mający na celu zanegowanie procesu technologicznego produkcji i dystrybucji płynów przeciwzamarzających, głównie w oparciu o niespójne dowodowo opinie podporządkowanego strukturalnie i kompetencyjnie laboratorium, jest zastanawiający, zwłaszcza wówczas kiedy po stronie uzasadnienia badań można znaleźć stwierdzenie, iż pomimo wątpliwych wartości dowodowych jako środka dowodowego uzasadniającego prawne podstawy podejmowanych i wdrażanych decyzji celnych, alkohol etylowy może stanowić koncentrat niezamarzającego płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych. Brak logiki w opinii powoduje, że w podsumowaniu jej treści stwierdza się coś zgoła zaskakującego, iż swoista zamiana alkoholu etylowego 95% na płyn do spryskiwania szyb samochodowych, bez przemysłowo-technologicznych przemian, może stanowić taki koncentrat na bazie alkoholu etylowego, a skoro tak to w żadnym przypadku bez odpowiedniego przetworzenia bazy alkoholu etylowego nie można go uznać za finalny produkt koncentratu niezamarzającego płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych.

Aby płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych jako gotowy produkt do celów handlowych był dopuszczony na rynku musi posiadać atest PZH z zawartością oprócz spirytusu etylowego metyhylichloroizotiazolinone, metyhyliisotiazolinone oraz 5% środka powierzchniowo – czynnego niejonowanego. W opinii laboratorium Izby Celnej w Przemysłu alkohol etylowy sprowadzany z Ukrainy, w tym z Barskiego Spirytusowego Kombinatoru zawiera jedynie napięcie powierzchniowe wody poniżej $4.50 \times 10^{-2} \text{ N/m}$ tj. 0,5 % bitreksu /izopropylon RZ/ dopiero tak wytworzony produkt finalny jest płynem do spryskiwaczy i przeznaczony do dystrybucji handlowej na rynku. Czy można zatem prosto z cysterny spirytus etylowy wprowadzony na polski – unijny obszar celny bez przetworzenia technologicznego używać do spryskiwania szyb?

Na tak zadane pytanie obrazujące skalę problemu można udzielić odpowiedzi twierdzącej, bowiem alkohol etylowy 95% sam w sobie

spełnia takie zadania, lecz z różnych powodów /m. innymi dla specyficznego zapachu/ nie jest stosowany. W takim przypadku do sprzedaży detalicznej trafiałby spirytus etylowy, a nie płyn do spryskiwania szyb samochodowych, z odpowiednią etykietą – płyn zimowy do spryskiwaczy minus 20 stopni Celsjusza /stacje benzynowe dokonywałyby sprzedaży alkoholu bez koncesji/.

Na kanwie powyższych rozważań stanu faktycznego i prawnego oraz dowodowego z całą pewnością można stwierdzić, że importerzy krajowi mają świadomość iż zamawiają i kupują u producenta ukraińskiego oraz importują nie płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych, lecz spirytus etylowy 95%, który ma wielorakie zastosowanie, przy niewielkich zmianach samej substancji jako spirytus spożywczy /m. innymi poprzez usunięcie bitemu i izopropylonu/. O tym że importer krajowy sprowadza spirytus etylowy 95%, a nie koncentrat niezamarzającego płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych świadczą autentyczne, a ignorowane przez służby celne dokumenty importowe. Nadto w tym swoistym procederze zamiany spirytusu etylowego na płyn po przekroczeniu granicy wspólnoty nie decyduje fakt autentyczności dokumentów producenta, lecz sama linia graniczna po przekroczeniu której automatycznie w cysternach kolejowych, jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki w sposób samoistny graniczący z cudem z alkoholu etylowego robi się tylko koncentrat niezamarzającego płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych. Nikt do tej pory nie zwrócił uwagi na istotny fakt, że importer przed dostarczeniem towaru na wspólnotowy obszar celny u producenta złożył autentyczne dokumenty, bądź podpisał umowę z precyzyjnym wyszczególnieniem, zarówno w normie, jakości, parametrach technologicznych, jak i w nazwie alkohol etylowy. W tych okolicznościach sam importer lub za pośrednictwem reprezentującej go agencji celnej, zgłaszając wniosek o próbobranie płynu celem zamiany go na koncentrat do spryskiwaczy szyb, czyni podstępne zabiegi mające na celu wprowadzenie w błąd organy celne dla uniknięcia uiszczenia należnych Skarbowi Państwa i

Wspólnoty opłat z tytułu podatku akcyzowego, podatku VAT i cła, czerpiąc z tego faktu wymierne po-każne zyski.

Warto w tym względzie, dla poprawy decyzji celnych, zażądać od importera oryginału złożonych u dostawcy zamówień, umów, aneksów itp. w okolicznościach wnioskowania o próbobranie alkoholu etylowego oraz poświadczenia nieprawdy na takim wniosku, iż według dokumentacji dostawcy jest to spirytus etylowy a według importera tylko płyn. Idąc dalszym tokiem rozumowania i negatywnej uskutecznionej praktyki w tym zakresie stwierdzić należy, że dostawca wbrew woli importera dostarczył mu towar niezgodnie z zamówieniem, co winno skutkować odesłaniem towaru do dostawcy na Ukrainie, a nie jak w rzeczywistości tylko do granicznej stacji w Mościskach-2. Wiążący charakter dla służb celnych w odprawie towaru nie ma więc wspomniana tu opinia laboratorium izby celnej, lecz w zakresie klasyfikacji taryfowej wiążąca informacja taryfowa. Do tej pory służby celne nie wyjaśniły czy importerzy alkoholu etylowego posiadają wiążącą informację celną względnie dla-czego ją obchodzą.

Istotą regulacji prawnej zawartej w tym dokumencie dla usprawnienia odpraw celnych i korzystania w odniesieniu do określonego towaru jest przy ciężarze dowodu stojącym przy importerze wykazanie organom celnym, że istnieje całkowita zgodność między towarem importowanym, a towarem opisanym w przedstawionej informacji. Wiążąca informacja taryfowa wiąże wyłącznie osobę, której jej udzielono bez możliwości jej delegowania, a powoływanie się ewentualne na status prawny tego dokumentu przez importera jest bezprzedmiotowe z dwóch powodów. Po pierwsze w produkcji alkoholu etylowego powinny być zastosowane co najmniej dwa składniki /skażalniki/ w postaci bitrexu, ftalanu Dietla lub izopropylonu, aby można zastosować rozwiązania prawne wiążące informację taryfową. Po drugie jako skażalnika dla alkoholu etylowego używa się tylko jednego składnika owego bitrexu, wobec powyższego nie można zastosować postanowień tego dokumentu w odprawach cel-

nych dla koncentratu, bowiem z wiarogodnych i niekwestionowanych przez służby celne dokumentów producenta oraz zamówień importera jasno wynika, iż przedmiotem importu nie jest koncentrat lecz spirytus etylowy. Ponadto jak się wydaje zarówno importer jak i reprezentująca go agencja celna ma trudności w etymologicznym rozumieniu określenia „koncentrat”. Słownik Języka Polskiego PWN i Encyklopedii Powszechnej PWN wyraźnie precyzuje znaczenie wyrazu „koncentrat”. Koncentrat oznacza produkt otrzymywany w wyniku odparowywania lub niektórych składników z substancji z której został zrobiony. To także produkt utrwalony najczęściej przez wysuszenie surowca lub przez częściowe odparowanie z niego wody bądź lub zagęszczony produkt przez hydrauliczne lub pneumatyczne oddzielenie np. urobku od skały płońskiej lub przez flotację.

Importowany spirytus etylowy ze skażalnikiem bitrex w stężeniu alkoholu izopropylowego w żadnym przypadku po wprowadzeniu na wspólnotowy obszar celny nie był poddawany procesom chemicznym w strukturze płynu stosowanego do odmrażania szyb samochodowych, lecz tylko operacji papierkowej zmierzającej do celowego uszczuplenia należności celnych. Dla prawidłowej decyzji celnej niezbędne jest więc udokumentowanie ponad wszelką wątpliwość zarówno dla celów dowodowych jak i wykonanej czynności procesu technologicznego zmierzającego do zmiany struktury chemicznej spirytusu etylowego na koncentrat.

Oczywiście taki proces zarówno w technologii jak i zanegowania dokumentacji oraz producenta nie jest możliwy, bowiem nie ma się tutaj do czynienia z koncentratem tylko ze spirytusem etylowym o ugruntowanym składzie chemicznym. Zatem odpowiedzialność za prawidłowe sporządzenie zgłoszenia celnego SAD, w tym podania określonego kodu Taric ciąży wyłącznie na importerze, względnie działającej z jego umocowania agencji celnej i powoływanie się w tym zakresie na wyniki laboratorium celnego nie ma żadnych podstaw, a cała swoista uskuteczniata procedura wyczekiwania na ową opinię przed dokonaniem zgłoszenia celnego SAD jest

bezprzedmiotowa i sztucznie wymuszana dla komercyjnych celów. Służby celne winny więc w sposób zdecydowany i konsekwentny dyscyplinować agencje celne, aby w okresie 20 dni dokonały zgodnie z zamówieniem importera i dokumentacją dostawcy zgłoszenia SAD oraz spowodować zminimalizowanie w tym zakresie realistycznego zagrożenia kradzieżą ładunku przyjętego pod dozór celny, a z powodu iluzorycznej ochrony co wspominałem służb porządkowych narażone na zamachy terrorystyczne wprowadzenia powszechnego zagrożenia dla życia i zdrowia mieszkańców wsi i miast o zwartej zabudowie przez które biegną linie kolejowe. Wykazywanie i dowodzenie importera czy służb celnych, iż dostawca towaru nie ma w katalogu odpowiedniej taryfikacji towaru jako spirytusu etylowego, co uzasadnia jego zmianę kodu taryfy celnej na płyn, jest czynnością niezrozumiałą i narusza w tym zakresie rozporządzenia i dyrektywy prawa wspólnotowego, które Polska z chwilą podpisania akcesji zobowiązała się do przestrzegania.

Analizując postanowienia prawa wspólnotowego dotyczącego zharmonizowania odpraw celnych na zewnętrznych granicach Unii należy stwierdzić, że interes fiskalny Wspólnoty nie jest należycie zabezpieczony, a samo prawo jest stosowane wybiórczo i incydentalnie dla doraźnych partykularnych celów. Zgłoszenie celne jest czynnością realną, poprzez którą dla wywołania skutków prawnych przewidzianych w prawie wspólnotowym upoważniona osoba lub upoważniony organ wyraża wolę /bez wad prawnych/ zwolnienia towaru do wnioskowanej procedury celnej /opłat/.

Złożenie na takim oświadczeniu woli dokumencie SAD podpisu przez zgłaszającego, który ma pełną zdolność do czynności prawnych lub jego pełnomocnika /agencję celną/ jest w świetle prawa równoznaczne z przyjęciem odpowiedzialności, co do prawdziwości danych zawartych w zgłoszeniu celnym, autentyczności załączonych dokumentów dostawcy i umieszczenia zgłaszanego towaru pod odpowiednią procedurą.

Zastanawiającym w obecnej przyjętej procedurze odpraw celnych jest to, że zarówno agencja cel-

na oraz służby celne nie kwestionują ani autentyczności dokumentów dostawcy niezgodne z jakością i towaru, ani ich kompletności wykazując, że zostały podrobione.

Pismo znak 3007/ 1502/ KI z dnia 6. 09. 2007 r. Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Poznaniu przerobione względnie są niezgodne z ilością lub asortymentem albo składem chemicznym dostarczonego na przejście graniczne zamówionego wcześniej towaru oraz wcześniej zawartym kontraktem. Pomimo braku rozbieżności czy niezgodności w dokumentach przywózowych celowo opóźnia się zgłoszenie celne SAD, owymi karkołomnymi ekwilibrystycznymi wnioskami o próboobranie by w ten sposób zamknąć drogę do ewentualnych czynności karno-skarbowych urzędowi celnemu o niezgodne z rzeczywistością próby umieszczenia towaru pod określoną procedurą celną.

Przecież zgłaszający do ocenia towar, który oblicza i wykazuje w zgłoszeniu celnym kwotę należności celnych przywózowych ma świadomość poświadczenia nieprawdy dla wywołania skutków prawnych w zakresie uniknięcia podatku akcyzowego i cła od spirytusu etylowego oraz naraża się na zarzut wszczęcia i prowadzenia postępowania o celowe działanie na szkodę Skarbu Państwa i budżetu Wspólnoty.

Zgłoszenie celne ma więc w świetle prawa charakter deklaracji / oświadczenia woli i wiedzy/ dla wywołania i zmaterializowania konkretnych skutków prawnych w zakresie uniknięcia należnych budżetowi państwa i wspólnoty opłat celnych. Bezkrytycznie przyjmowane przez organ celny zgłoszenie SAD powoduje z mocy prawa objęcie towaru wnioskowaną procedurą celną oraz przyjęcie obliczonej kwoty wynikającej z długu celnego jako wiarygodnej. Na okoliczność przyjęcia zgłoszenia organ celny nie wydaje żadnych decyzji, obowiązuje tu bowiem zasada bezdecyzyjności przyjmowanych i nadających bieg zgłoszeń celnych. Po zgłoszeniu towaru do pobrania opłat akcyzowych podatku VAT i cła organy celne mogą z urzędu lub na wniosek zgłaszającego dokonać istotnych zmian w zgłoszeniu poprzez wydanie postanowienia nie zwalniającego towaru do czasu uiszczenia wymaganych

należności lub zabezpieczenia różnicy należności pomiędzy kwotą deklarowaną, a wynikającą z ustaleń weryfikacji zgłoszenia i obciążyć przedstawione zabezpieczenie oraz zarejestrować w rejestrze długu celnego ustaloną kwotę z wezwaniem osoby zgłaszającej do złożenia stosownych wyjaśnień w tej sprawie. Organ celny w żaden sposób nie jest więc związany dokonywanymi wyliczeniami celnymi przez składającego deklarację, agencja celna ma narzędzia prawne dość skuteczne w możliwości wszczenia i przeprowadzenia postępowania dla ostatecznego przed wydaniem decyzji celnej pełnego zweryfikowania zgłoszenia celnego.

Powstaje tylko pytanie czy i w jakim zakresie organ celny korzysta z takiego umocowania prawnego, czy w praktyce jest to zasada czy wyjątek?

Agencje celne wywołują i uskuteczniają w praktyce swoistą presję na urzędy celne w kierunku bezkrytycznego przyjmowania zgłoszenia celnego i obliczonych / proponowanych/ tam należności celnych, zwłaszcza wówczas kiedy przychodzą im z pomocą przełożeni funkcjonariuszy celnych, uchylając postanowienia podjęte przez kierownika zmiany celników, nawet wówczas kiedy w uzasadnieniu prowadzonego postępowania wyraźnie organ celny wskazuje i dowodzi brak podstaw prawnych i faktycznych po stronie przyjęcia, iż alkohol etylowy jest płynem do spryskiwania szyb, głównie z powodu składu chemicznego, w tym samego alkoholu etylowego, wody, niewielkiej ilości anionowego środka powierzchniowo-czynnego, ketonu metylowo-etylowego, substancji barwiącej i alkoholu izopropylowego o stężeniu 8,02 % v/v. Zgodnie bowiem z opinią klasyfikacyjną przyjętą przez Radę Współpracy Celnej Unii Europejskiej, zawartej w Notach Wyjaśniających do obwieszczenia ministra finansów w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej do poz. CN 3820 klasyfikowany w zgłoszeniu celnym jest towar składający się głównie z alkoholu etylowego i wody, niewielkiej ilości środka powierzchniowo-czynnego, ketonu metylowo-etylowego, substancji barwiącej i alkoholu izopropylowego o stężeniu 8,02 % v/v.

Służby celne winny zwrócić uwagę przy dokonywaniu ostatecznej weryfikacji zgłoszenia celnego oraz przy wdrażaniu decyzji celnej na bezsporny wręcz notoryjny fakt, iż użyty w powyższych notach termin "składający się głównie" wskazuje na minimum składu chemicznego, niezbędnego by towar zgodnie z cytowanym wykazem do wyjaśnień ministra finansów mógłby być klasyfikowany do CN 3820, tożsamego przecież dla płynów przeciwzamarzających. W będącej w posiadaniu dokumentacji dostawcy towaru w postaci certyfikatu jakości producenta i pozostałych kompletnych dokumentów przewozowych jednoznacznie wynika, że dostarczony towar na wspólnotowy obszar celny jest spirytusem etylowym z domieszką środka powierzchniowo-czynnego i bitrexu jako skaźnika oraz alkoholu izopropylowego o stężeniu 8,02 % v/v, co stanowi 9,07 l/hl 100% alkoholu etylowego i w tym składzie chemicznym nie może być zwolniony z podatku akcyzowego i cła, ponieważ ilość alkoholu izopropylowego jest niższa od minimalnej jaką należy aby alkohol etylowy zawarty w środkach zapobiegających zamarzaniu i pozostałych płynach usuwających oblodzenie mógł być zwolniony od podatku akcyzowego i cła.

Zważyć należy iż na podstawie załączonej do towaru dokumentacji dostawcy jak i próboobrania cieczy z cystern na obszarze wspólnotowym, brak jest informacji o zabarwieniu tej cieczy, zawartości środka powierzchniowo-czynnego, czy skażenia co do obecności ketonu metylowo-etylowego, a pobrane próbki z cystern również nie wskazują śladów jakiegokolwiek barwnika i alkoholu izopropylowego.

Reasumując dostarczoną przez producenta ukraińskiego ciecz to w istocie alkohol etylowy o stężeniu 95% i nie może stanowić jak chce wnioskodawca odprawy celnej zawartość środka gotowego jako komponentu płynu przeciwzamarzającego, a jedynie wykorzystanie do dalszej konsygnacji /produkcji chemicznej/ z przeznaczeniem do dystrybucji hurtowej lub detalicznej. Zgodnie z regułą 1 i 6 ogólnych reguł interpretacji nomenklatury scalonej 15/ do sekcji i działów o ile nie są one sprzeczne z treścią powyższych pozycji i uwag oznacza się towary

w tym zakresie ze wskazaniem pozycji, które mogą być porównywalne na tym samym poziomie. Zatem dla każdego importowanego towaru do Wspólnoty przyporządkowany jest odpowiedni kod CN i odpowiednia stawka celna.

Natomiast zgodnie z cytowanymi Notami Wyjaśniającymi poz.3820 taryfy celnej, tak bezkrytycznie stosowana przez służby celne na zewnętrznych granicach wspólnoty, obejmuje środki zapobiegające zamarzaniu i gotowe w strukturze chemicznej płyny przeciwoblodzeniowe /na przykład mieszaniny na bazie pochodnych glikolu/. Także zgodnie z treścią kompendium opinii klasyfikacyjnych koncentrat płynu zapobiegającego zamarzaniu, składającego się głównie w strukturze chemicznej a alkoholu etylowego i wody, zmieszanej z niewielkimi ilościami anionowego środka powierzchniowo czynnego, ketonu metylowo-etylowego, substancji barwiącej i w zależności od składu glikolu monoetylenowego, przeznaczony do odmrażania szyb samochodowych /głównie przednich/ lub po rozcieńczeniu wodą do ich mycia.

Przyjmując za fakt notoryjny, że koncentrat jest jednostką chemiczną niezależnego przetwarzania i braku trwałego stanu strukturalnego, należy jednoznacznie stwierdzić, iż w chwili obecnej brak jest podstaw faktyczno - prawnych i dowodowych na kwalifikowanie spirytusu etylowego do kodu 3820 zamiast do kodu 2207 taryfy celnej tylko dlatego, że ładunek bez przerobu chemicznego został wprowadzony na wspólnotowy obszar celny. Z literalnego brzmienia kodu Taric 2207 wynika, że obejmuje alkohol etylowy i inne alkohole skażone, które są wyrobami alkoholowymi zmieszanymi z substancjami i czynią je niezdatne do spożycia, lecz nie eliminują użycia ich do celów przemysłowego zastosowania. Alkohol etylowy ma różnorakie zastosowania i używany jest jako rozpuszczalnik w produkcji chemikaliów, lakierów, do ogrzewania, oświetlenia itp.

III. MEANDRY OPINII CELNYCH WYKORZYSTYWANYCH PRZEZ IMPORTERA PO STRONIE ZGŁOSZEŃ CELNYCH SAD

Wartość dowodowa wewnętrznych opinii i zaleceń służb celnych, jako środka dowodowego legitymującego do umocowywania funkcjonariuszy celnych w zakresie podejmowania i wdrażania decyzji celnych w postaci uszczuplania podatku VAT od importowanego towaru, podatku akcyzowego i cła zostały wyczerpująco omówione.

Innym zagadnieniem, które rzuca negatywnie na przydatność tych opinii, wiarygodność i rzetelność prowadzonych badań, a także nieodzowną obiektywność i bezstronność jest praktykowany tryb wykonywania badań laboratoryjnych na tym samym materiale, ale jednak o odmiennych wnioskach z zastosowaniem różnych metod laboratoryjnych. Fakt ten budzi poważne wątpliwości w zakresie przydatności merytorycznej i funkcjonalnej laboratorium w strukturach celnych i kompetencji zatrudnionych tam pracowników oraz domniemania istnienia i realizacji niekonstytucyjnych źródeł prawa, sprzecznych z założeniami, materia i duchem prawa wspólnotowego, aktów wewnętrznego kierowania. Wystarczy w tym względzie wskazać na negatywną praktykę takich czynności polegających na uskutecznianiu całkowitej niewiarygodności laboratorium celnego i bezużyteczności wydawanych przez niego opinii. W składach kolejowych transportów wprowadzanych na wspólnotowy obszar celny na wniosek importera /reprezentujących go agencji celnych/ dokonywane jest w wątpliwej obecności funkcjonariusza celnego próbowanie cieczy. Pobrane protokolarnie próbki stanowią podstawę do przeprowadzenia badań laboratoryjnych. W sporządzonej opinii na użytek zlecniodawcy w części 3, organizacja pomiarów i badań, wyniki w rubryce pomiar /badanie/ widnieje adnotacja, że zawartość alkoholu etylowego z zastosowaniem gęstościomierza oscylacyjnego, po stronie wyników pomiarów badań, stwierdzono 95,79 plus minus o 72 %, z całkowitym pominięciem alkoholu izopropylowego.

W takim przypadku towar /ciecz/ zawracana jest na stronę producenta ukraińskiego, ponieważ jest niezgodna z deklaracją przedsiębiorcy /importera/, lecz całkowicie zgodna z dokumentacją przywo-

zową dostawcy /producenta/, który w niej wyraźnie stwierdza, iż przedmiotem dostawy zgodnie z kontraktem zawartym z owym przedsiębiorcą, jest spirytus etylowy w stężeniu 95%. Zważyć należy iż importer /agencja celna/ w takim przypadku nie dokonuje zgłoszenia celnego SAD celem prawidłowego wyliczenia podatku akcyzowego, podatku VAT i cła, chociaż ma taki obowiązek /towar został dostarczony zgodnie z umową zawartą między stronami/. Zasada pacta sunt servanta obowiązuje szczególnie w zakresie zawartych kontraktów międzynarodowych. Podkreślić należy, że stężenie 95% alkoholu etylowego w dostarczonej cieczy od producenta i pobranej jej próbki do laboratorium celnego, zostało ustalone przy zastosowaniu metody PA-06w-d z dnia 1.08.2006r., z minimalną tolerancją błędów w wyniku oscylującego w granicach plus minus 0,72%.

W takim przypadku spirytus etylowy dostarczony w cysternach jest zawracany na stronę ukraińską /na wniosek importera/, plombowany posiadającą cechy indywidualne polskiego funkcjonariusza celnego plombą celną /złożoną na otworach wlewowych i spustowych/, jednakże nie jest dalej transportowany do producenta np. Barskiego Kombinatoru Spirytusowego celem wymiany cieczy na płyn do spryskiwaczy szyb, jako zgodny z deklaracją przedsiębiorcy, ponieważ takie przedsięwzięcie okazało by się irracjonalne i ośmieszające importera, skład cystern z alkoholem oczekuje na stacji Mościska. Jest faktem notoryjnym o czym wie zarówno importer /producent/ jak i reprezentująca go agencja celna, że dostawca towaru /producent/ nie produkuje płynu do spryskiwaczy szyb samochodowych, lecz spirytus etylowy o stężeniu, co wykazały badania laboratoryjne służb celnych 95% alkoholu. W konkluzji badań stwierdza się, że w wyniku przeprowadzonych analiz laboratoryjnych stwierdzono, iż przedmiotowa próbka towaru nie jest zgodna z deklaracją przedsiębiorcy i towar ten nie może być klasyfikowany do kodu CN 3820.

Na marginesie tego wręcz kuriozalnego stwierdzenia należy wykazać, że co już wcześniej podnoszono towar został wprowadzony na wspólnotowy obszar celny zgodnie

z zawartym kontraktem deklarację przedsiębiorcy przez okazjonalne stwierdzenie we wniosku o próbo-
branie bez koniecznego uzasadnie-
nia czynności jak i stwierdzeń opi-
nii laboratorium celnego idącej w
sukurs wnioskowi, nie może stano-
wić podstawy o zawróceniu cystern,
lecz wdrożenia czynności celnych
zgodnie z wiarygodnymi dokumen-
tami producenta i zawartego kon-
traktu. Stosowne adnotacje o oplom-
bowaniu cystern po zawróceniu ich
na Ukrainę są odnotowane na liście
przewozowym osteplowanym
pieczęciami obu służb celnych. Na
podstawie analizy tylko tego doku-
mentu i przeprowadzonego dowo-
du można precyzyjnie ustalić kiedy
przedmiotowe uprzednio zawróco-
ne cysterny zostały ponownie bez
naruszenia plomb polskich służb
celnych wprowadzone na wspólno-
towy obszar celny. Tym źródłowym
dokumentem jest list przewozowy,
gdzie precyzyjnie odcisniętymi da-
townikami z identyfikacją funkcyj-
nariusza celnego strony polskiej i
ukraińskiej zaopatrzony w datę
dzienna, miesiąca i roku można
prześledzić ile w swoistej bezwład-
ności zawrócony uprzednio ładunek,
jako niezgodny z deklaracją produ-
centa pozostaje na kolejowej stacji
granicznej w Mościskach-2 / po stro-
nie ukraińskiej/ w oczekiwaniu na
ponowny wjazd do Polski, bez jakiej-
kolwiek ingerencji dostawcy w skład
chemiczny zwróconego towaru.

Po ponownym przyjęciu na
wspólnotowy obszar celny tego sa-
mego składu cystern ze spirytusem
etylowym, uprzednio zawróconych
na Ukrainę, na wspomnianym liście
przewozowym widnieje ta sama
numeracja plomb funkcjonariusza
celnego strony polskiej, które wcze-
śniej zostały przez niego nałożone na
otwory wlewowe cystern, w chwili
ich zwrotu na stronę ukraińską oraz
te same numery identyfikacyjne tych
cystern. Nie ma więc żadnych wą-
tpliwości, że na wspólnotowy obszar
celny ponownie wprowadzono te
same cysterny, z tym samym ładun-
kiem spirytusu etylowego 95%, bo-
wiem producent nie dokonywał żad-
nej ingerencji w skład chemiczny cie-
czy i nie zamienił go na płyn do spry-
skiwaczy szyb samochodowych, o
czym świadczą nienaruszone plom-
by polskiego i ukraińskiego organu
celnego. Na bazie tej karkołomnej

czynności, zarówno logistycznej jak
i dokumentacyjnej należy zadać so-
bie pytanie komu lub czemu taka
operacja ma służyć oraz czy jest to
zabieg czysto techniczny, bez skut-
ków prawnych dla podatków i cła
należnych Skarbowi Państwa i bu-
dżetu Wspólnotowego? W tych oko-
licznościach metodycznie wdraża się
od podstaw całą procedurę od wnio-
sku o próbo-
branie do opinii Labora-
torium Izby Celnej w Przemysłu, by
w tej opinii udowodnić, że teraz to-
war został dostarczony zgodnie z
deklaracją przedsiębiorcy. Gdzie za-
tem należy w dokumentacji celnej
poszukiwać owej deklaracji o zgod-
ności lub niezgodności dostarczone-
go towaru przez producenta ze stro-
ny przedsiębiorcy. Jedyny ślad cał-
kowicie odmiennego takiego
oświadczenia woli przedsiębiorcy
niczym nie udokumentowanej, co
już podnosiłem, można znaleźć w
nieuzasadnionym wniosku o próbo-
branie, że według dokumentów do-
stawcy /producenta/ jest to spiry-
tus etylowy 95%, a według przed-
siębiorcy jest to płyn do spryskiwa-
czy szyb. W tym momencie labora-
torium celne w całkowitej utracie
kontroli nad podległą jednostką ze
strony Dyrektora Izby Celnej w Prze-
mysłu wdraża ponowne badania

chemiczne o pobranie próbek cieczy
wykazując, że chodzi tutaj o te same
z numeracją cysterny składu uprzed-
nio zwróconego na stronę ukra-
ińską.

Obecnie laboratorium celne do
badań stosuje już inną metodę ozna-
czoną symbolem PA-04 wyd.3 z
dnia 15.06.2000r. o zawartości niższej
95,80 alkoholu – plus, minus 0.72 %,
poprzednio zawartość alkoholu przy
tej samej metodzie w obu badaniach
ustalono na 95,97 – plus, minus 0.72
%./ Taki wynik badania laboratoryj-
nego w konkluzji opinii pozwala
stwierdzić, że tożsamość przedmio-
towej próbki towaru jest zgodna z
deklaracją przedsiębiorcy – może
stanowić niezamarzający płyn do
spryskiwaczy szyb samochodowych
na bazie alkoholu etylowego i w
opinii tutejszego laboratorium, co
pozwala zakwalifikować do kodu
Taric 3820 taryfy celnej. Różnice w
badaniach i sentencjach opinii są
zasadnicze ponieważ w opinii
pierwszej autorytatywnie laborato-
rium stwierdza, że badana próbka
nie może towaru klasyfikować do
kodu CN 3820, przewidzianego dla
płynów do spryskiwaczy szyb samo-
chodowych, gdyż jest to alkohol ety-
lowy o kodzie Taric 2207 lub wyro-
by alkoholowe o dowolnej mocy,

Kolejne różnice w analizowanych opiniach są następujące :

- w opinii pierwszej :

Pomiar / badanie	Wyniki pomiarów badań	Metoda
Identyfikacja związków organicznych z wykorzystaniem	Sawierdzono obecność alkoholu etylowego	PA-06 wyd. 1 z dnia 01.08.2006r.
Zawartość alkoholu etylowego z zastosowaniem gęstościomierza oscylacyjnego	95,79 ± 0,72 [% v/v]	Rozp. Kom. WE nr 2870/2000 z dnia 19 grudnia 2000 roku, załącznik 1, metoda B
Oznaczanie napięcia powierzchniowego metodą tensjometryczną	0,6% wodny roztwór wydzielonej substancji po 1 godzinie w temp. 20°C daje klarowną ciecz o napięciu powierzchniowym $2,82 \times 10^{-2} \pm 0,13 \times 10^{-2}$ N/m	PN-90/C-04809
Oznaczanie zawartości bitreksu w preparatach na bazie alkoholu etylowego	poniżej 0,10%	PA-04 wyd. 3 z dnia 15.06.2007r.

- w opinii drugiej :

Pomiar / badanie	Wyniki pomiarów badań	Metoda
Oznaczanie zawartości bitreksu w preparatach na bazie alkoholu etylowego	0,39 ± 0,08 [g/hl]	PA-04 wyd. 3 z dnia 15.06.2007r.
Identyfikacja związków organicznych z wykorzystaniem spektrometrii mas	Stwierdzono obecność alkoholu etylowego	PA-06 wyd. 1 z dnia 01.08.2006r.
Zawartość alkoholu etylowego metodą oscylacyjną	95,97 ± 0,72 [% v/v]	PA-51 wyd. 1 z dnia 24.09.2007r.
Oznaczanie napięcia powierzchniowego metodą tensjometryczną	0,5% wodny roztwór wydzielonej substancji po 1 godzinie w temp. 20°C daje klarowną ciecz o napięciu powierzchniowym $2,89 \times 10^{-2} \pm 0,13 \times 10^{-2}$ N/m	PN-90/C-04809

skażone od którego należy wyegzekwować stosowne opłaty celne / podatek akcyzowy i cło/. Natomiast w drugim badaniu opinia stwierdza, że badany towar może stanowić niezamarzający płyn spryskiwaczy szyb samochodowych, od którego nie pobiera się podatku akcyzowego i cła.

Koszty obu przedstawionych opinii zleceńodawcy wyniosły 920 zł, przy zysku kwoty prawie 4,5 miliona złotych, powstałej z powodu uszczuplenia wymaganych należności w tej swoistej ekwilibryście dokumentacyjnej i decyzyjnej, co pozostawiam bez szerszego komentarza, zwłaszcza wówczas kiedy dla potwierdzenia mocy prawnej pierwszej opinii, zresztą zgodnej z zawartością płynu jako spirytusu etylowego 95,97 %, przytacza się akty normatywne prawa wspólnotowego / rozporządzenia/ a w drugiej powołuje się polską normę PA - 51 wyd.1 z dnia 24.09.2007r./, naruszając zasadę bezpośredniego skutku prawa wspólnotowego. Na kanwie tej enigmatycznej opinii /zaleceń/ nie mających żadnych mocy prawnych, w tym do podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie złożonego zgłoszenia celnego, odprawiane są płyny do spryskiwaczy szyb samochodowych, natomiast w dokumentach przywozowych widnieje bezsprzecznie inny towar, czyli alkohol etylowy skażony lub nieskażony. Takim odprawom towarzyszy prawo powielaczowe ze strony przełożonych, stosowane w różnej formie, nawet w formie pisemnego polecenia w sprawie konkretnego zgłoszenia celnego, a także podobne postępowanie agencji celnych, szczególnie znamienne ze strony Agencji Jass-FBG w Medyce. Powyższe dowodzi, że badania laboratoryjne mają głównie na celu przykrycie działań zmierzających do zagmatwania czytelności stosowania rozporządzeń i dyrektyw wspólnotowych oraz mają wyraźnie podłoże kryminogenne wiktymologiczne.

Należy w tym zakresie wrócić do sprawdzonych modelowych rozwiązań nakładających ciężar i obowiązki przygotowania dokumentów celnych na importera /odbiorcę/ towaru, a nie jak to ma miejsce obecnie na agencje celne, które dokonują zgłoszeń celnych na zasadzie wyłączności, stosując w tym zakresie

naciski i presje oraz swoiste wymuszanie odpraw celnych. Swoisty brak merytorycznych kompetencji, w tym znajomości zasad prawa wspólnotowego dowodowego w zakresie mocy prawnej kwalifikowania dokumentów do odpraw celnych ze strony naczelników urzędów i dyrektorów izb celnych /w obsadzie tych stanowisk bez koniecznych kompetencji/ jest zastanawiający i wymaga podjęcia w nadzorze Ministra Finansów stosownych działań systemowych zmierzających do przywrócenia naruszonego prawa i pracy koncepcyjnej służb celnych. Raz w podsumowaniu opinii stwierdza się cyt., „W związku z powyższym przedmiotowy towar / m. in. ze względu na wysoką zawartość alkoholu etylowego oraz obecność substancji powierzchniowo - czynnej/ może stanowić koncentrat środka zapobiegającego zamarzaniu lub płynu przeciwołodziennego na bazie alkoholu etylowego i w opinii tut. laboratorium należy rozważyć możliwość zaklasyfikowania badanej próbki towaru do kodu CN 3820 taryfy celnej. Natomiast w końcowej konkluzji opinii stwierdzono, „nadaany towar nie może być zwolniony z podatku akcyzowego ponieważ ilość alkoholu izopropylowego jest niższa od minimalnej jaką należy dodać, aby alkohol etylowy zawarty w środkach zapobiegających zamarzaniu i pozostałych płynach usuwających oblodzenie /m. in. koncentrat do spryskiwaczy szyb samochodowych /mógł być zwolniony od podatku akcyzowego /oraz cła RZ/.

Ten przykład pseudoopinii pozostawiam bez szerszego komentarza, zważywszy na fakt, że nie stwierdza się w niej czy dostarczony towar / spirytus etylowy/ jest zgodny lub niezgodny z zamówieniem dostawcy. Czy w takim przypadku ponownie zostanie zawrócony do stacji Mościska 2 celem przeczekania z opisaną tu procedurą, czy też wreszcie zostanie położony kres w dowolności i wybiórczości stosowania prawa wspólnotowego na zewnętrznych granicach Unii.

IV. JAKA JEST SKALA PROBLEMU ORAZ OBSZARY NEGACJI PRAWA WSPÓLNOTOWEGO ?

Cysterny z ładunkiem alkoholu

etylowego wjeżdżają do Wspólnoty przez graniczne przejście kolejowe w Medyce w składach pociągów towarowych, a każda z nich liczy 60 - 65 tysięcy litrów. Od takiej cysterny spirytusu etylowego, bezpodstawnie przekwalifikowanego na koncentrat płynu lub płyn do spryskiwaczy szyb samochodowych, według kodu taryfy wspólnotowej 3820, organ celny pobiera tylko podatek VAT w granicach 35 tysięcy złotych. Przy prawidłowej taryfikacji alkoholu etylowego do kodu 2207 CN ogólne należności wynoszą około 4,5 miliona złotych, w tym cło około 30 tysięcy, podatek akcyzowy w kwocie około 3,6 miliona i podatek VAT ok. 870 tysięcy złotych. Od 2005 roku do chwili obecnej, w oparciu o szacunkowe dane i łatwe do zweryfikowania na podstawie zalegającej dokumentacji celnej, odprawiono w Medyce około 500 takich cystern dla różnych odbiorców, Skarb Państwa bezpowrotnie utracił kwotę powyżej 2,235 miliarda złotych, w tym z tytułu podatku akcyzowego około 1,8 miliarda i 435 milionów PLN w podatku VAT. Jednocześnie nie pobrano blisko 15 milionów zł cła, a tym samym nie odprowadzono takiej kwoty do budżetu państwa i wspólnoty, co może skutkować dla państwa polskiego nałożeniem dużej kary pieniężnej i realny proces przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Powstaje zatem pytanie : jak to jest możliwe, że Skarb Państwa reprezentowany przez organ celny, traci kwotę ponad 2,2 miliarda złotych, by zadowolili się kwotą około tylko 17,5 milionów złotych w podatku VAT, która stanowi około 0,8 % należnej kwoty ?

Roman Zdybel,
doktor nauk
prawnych Uni-
wersytetu Jagiel-
lońskiego, st. wy-
kładowca w Pań-
stwowej Wyższej

Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle. Autor licznych prac z dziedziny prawa karnego, pracy, handlowego oraz wspólnotowego. Ich merytoryczna wartość została wielokrotnie zauważona przez Trybunał Konstytucyjny po stronie uzasadnienia wyroku.